Република Србија
ВРХОВНИ СУД
Рев 15670/2025
04.12.2025. године
Б е о г р а д

Врховни суд, у већу састављеном од судија: Бранислава Босиљковића, председника већа, Драгане Бољевић, Јасмине Симовић, Зорице Булајић и Радославе Мађаров, чланова већа, у парници тужиље АА из ..., чији је пуномоћник Урош Леповић адвокат из ..., против туженог Електродистрибуција Србије д.о.о. Београд, Огранак Електродистрибуција Лесковац, чији је пуномоћник Милан Петровић адвокат из ..., ради накнаде за стварну службеност, одлучујући о ревизији туженог изјављеној против пресуде Вишег суда у Лесковцу Гж 858/25 од 07.04.2025. године, на седници одржаној 04.12.2025. године, донео је

Р Е Ш Е Њ Е

НЕ ДОЗВОЉАВА СЕ одлучивање о посебној ревизији туженог изјављеној против пресуде Вишег суда у Лесковцу Гж 858/25 од 07.04.2025. године.

ОДБАЦУЈЕ СЕ као недозвољена ревизија туженог изјављена против пресуде Вишег суда у Лесковцу Гж 858/25 од 07.04.2025. године.

ОДБИЈА СЕ захтев туженог за накнаду трошкова поступка по ревизији.

О б р а з л о ж е њ е

Пресудом Вишег суда у Лесковцу Гж 858/25 од 07.04.2025. године одбијена је жалба туженог и потврђена пресуда Основног суда у Лесковцу, Судске јединице Власотинце П 4527/22 од 24.10.2024. године којом је обавезан тужени да на име накнаде за успостављену стварну службеност проласка далековода јачине 35 kV од ТС 110/35/10 kV Власотнице - будућа ТС 35/10 kV „Горњи Орах“ - ТС 35/10 kV „Састав река“ преко к.п. ... тужиоца површине 1117 м2 у л.н. ... к.о. ... исплати тужиљи 83.775,50 динара са законском затезном каматом од пресуђења до исплате (став први изреке) и да му накнади трошкове поступка од 161.961,00 динар (став други изреке).

Против правноснажне пресуде донете у другом степену, тужени је благовремено изјавио ревизију због погрешне примене материјалног права, позивајући се на одредбе члана 404. Закона о парничном поступку (посебна ревизија), са предлогом да се равизија сматра дозвољеном и усвоји.

Посебна ревизија је, у смислу члана 404. Закона о парничном поступку („Службени гласник РС“, бр. 72/11, 49/13-УС, 74/13-УС, 55/14, 87/18, 18/20, 10/23; у даљем тексту: ЗПП), изузетно правно средство које се, због погрешне примене материјалног права, може изјавити против другостепене пресуде која се не би могла побијати ревизијом. О дозвољености посебне ревизије одлучује Врховни суд, ценећи потребу одлучивања о том правном средству због разматрања правних питања од општег интереса или у интересу равноправности грађана, уједначавања судске праксе или новог тумачења права.

Предмет тражене правне заштите је обавезивање туженог - власника повласног добра (далековода) на исплату власнику послужног добра (тужиљи) накнаде за стварну службеност конституисану провођењем преко парцеле тужиље надземних електроенергетских водова далековода за који је јавни интерес утврђен решењем број 465-6466/2016 од 27.07.2016. године, чија је изградња започета 2018. године, а за који је употребна дозвола издата 09.10.2020. године. По оцени Врховног суда, у овом спору није потребно одлучивати о посебној ревизији туженог ради уједначавања судске праксе или новог тумачења права, а ни тужени ревизијом не указује на другачије одлуке другостепених судова или овог суда.

Ревизијски суд је у више својих одлука изразио став да је правни основ потраживања накнаде од туженог због провођења каблова електричне енергије ваздушним путем изнад земљишта које није у својини туженог стварноправног каракатера; да се ради о конституисању законске стварне службености на основу члана 51. Закона о основама својинско-правних односа; да се та накнада одређује у парничном поступку применом члана 53. став 3. тог закона; да то потраживање застарева у општем року застарелости из члана 371. Закона о облигационим односима (десет година); а да рок застарелости почиње да тече, имајући у виду одредбу члана 158. Закона о планирању и изградњи (према којој се објекат може користити по претходно прибављеној употребној дозволи, која се издаје када се утврди да је објекат односно његов део подобан за употребу), од дана доношења решења којим се инвеститору одобрава употреба далековода, пре чијег издавања далековод није могао бити стављен у функцију и коришћен за пренос електричне енергије.

Тужени својом ревизијом указује на погрешну примену материјалног права коју су нижестепени судови наводно учинили, указујући на новелирани члан 218. Закона о енергетици („Службени гласник РС“, бр. 94 од 28.11.2024. године) према коме је електроенергетски вод у функцији од дана стављања под напон о чему одлуку доноси надлежни оператор преносног система, који важи од 06.12.2024. године, те се не примењује у конкретном случају. С обзиром на изложено, а како нема потребе ни за новим тумачењем појмова: енергетски субјекат, оператор система, као ни оператор дистрибутивног система и оператор преносног система, који су јасно дефинисани одредбама чл. 2. тачка 36. у вези са чланом 16, члана 2. тачка 106, 103. и 105. Закона о енергетици, одлучено је као у првом ставу изреке, на основу члана 404. ЗПП.

Према одредби члана 479. став 6. ЗПП, против одлуке другостепеног суда у поступку у спору мале вредности ревизија није дозвољена, због чега је на основу члана 413. тог закона одлучено као у другом ставу изреке.

Одлука о трошковима поступка по ревизији из става трећег изреке овог решења донета је на основу члана 165. став 1. у вези са чланом 153. став 1. ЗПП, имајући у виду да тужени није успео у поступку по овом правном леку.

Председник већа - судија
Бранислав Босиљковић с.р.

За тачност отправка
Заменик управитеља писарнице
Миланка Ранковић